

ZA NEKAJ 2c NA "G" PO F (izvezi) CITAJTE, K

1116 E. 12th St. Seattle 6, Wash. D.C. 98108

ivate... NARODA" VNOST NA DOM (vzvezi) 3 ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879

POZOR, NAROČNIKI... Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslane naročnine. Zadržite potrdilo poleg naslova na listu - do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava

No. 168 - Štev. 168 - VOLUME LIII - LETNIK LIII NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 29, 1945 - SREDA, 29. AVGUSTA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

OKUPACIJA JAPONSKE SE JE PRIČELA

Mogočne bojne ladje ameriškega tretjega brodovja, njim na čelu poveljniška ladja admiral Halsey, 45,000 tonska oklopna Missouri, so zmagoslavno priplule v Tokijski zaliv in so se zasidrle nasproti Jokohami.

Oklopna Missouri, na kateri bo v nedeljo podpisana predaja Japonske, je sledila tudi 45,000 tonska oklopna Iowa v Tokijski zaliv; potem poveljniška ladja admiral Nimitz, kolonija South Dakota in angleška oklopna Duke of York, da pripravijo pot za izkrcanje 10,000 marinov in mornarjev jutri v Jokosuki.

Bojne ladje v Tokijskem zalivu so od cesarske palače v Tokio oddaljene 18 milj.

Padalne čete, ki so pristale na Acugi letališču, jugozapadno od Tokia, pripravljajo za prihod generala MacArthurja in 7500 vojakov, ki se bodo s transporthni aeroplani pripeljali z Okinawe.

MacArthur se je včeraj z aeroplanom pripeljal iz Manile na Okinawo in je nadziral vkrčavanje vojaštva in nalaganje vojnega materiala za odhod proti Tokio. Ko je general MacArthur došel na Okinawo, je izvedel, da bo dobil Distinguished Service Medal za vodstvo filipinske kampanje.

Admiral Nimitz, ki bo predajo podpisal v imenu Združenih držav, je tudi na poti proti severu, da se pridruži brodovju admiral Halsey. Tretje brodovje admiral Halsey je tako obsežno, da se ladje v velikanskem loku raztezajo do Aleutov, od koder so pričele pluti proti Japonski, ko je glavno brodovje priplulo v Tokijski zaliv.

Medtem, ko so v teku velike priprave za izkrcanje ameriškega vojaštva na Acugi letališču in v Jokosuki južno od Tokia, poročajo poročevalci za Associated Press Spencer Davies, ki se je z aeroplanom peljal nad Tokio, da je japonsko glavno mesto kakor mrtvo in da je poraz Japonske jasno zapisan v njegovih razvalinah.

Admiral Nimitz je naznanil, da bo Japonsko obkloplilo najmočnejše brodovje, ki ga je še kdaj videl svet - ameriško tretje, peto in sedmo brodovje ter bojne ladje iz severnega Pacifika. Vsem tem operacijam bo poveljeval admiral Richmond Kelly Turner, ki je

poslal prve marine na Guadalcanal.

Japonski piloti, ki so vodili ameriške brodovje v Tokijski zaliv, so povedali, kako popolno je bila Japonska že poražena, predno je atomska bomba zlomila odpor japonskih militaristov in so se slednjič oddolčili, da se podajo.

Časnikarskim poročevalcem so povedali, da je bil narod lačen, da so bili aeroplani na tleh, ker niso imeli gasolina in da so ameriški aeroplani razbili vse prevozne črte, predno sta bili vrženi atomski bombi na Hirošimo in Nagasaki.

"Tokio ni več prijazno mesto, kjer bi mogel človek živeti," je rekel nek mornariški častnik. "V mestu ni mnogo živeča in ljudje so bili z bombami pregnani iz svojih hiš."

Japonski cesarski glavni stan je včeraj prošil generala MacArthurja, da dovoli še eno konferenco, predno bo podpisana predaja. Toda MacArthur na prošnjo ni niti odgovoril.

Včeraj je 125 B-29 superbombnikov spustilo na 60 ujetniških taborov na otokih Honšu in Kijušu nad 875,000 funtov živeča, obleke in zdravniških potrošnin. Ujetniki so dobili celo pivo.

GEN. WAINWRIGHT NA KITAJSKEM

Gen. Jonathan M. Wainwright, ki je predal Japoncem Corregidor v najtemnejši uri Amerike, je došel v Čunking, prestolico Kitajske. V japonskem ujetništvu je bil tri leta in tri mesece.

V Washingtonu je bilo naznanjeno, da je general MacArthur povabil Wainwrighta, da se vdeleži predajnih ceremonij na oklopnici Missouri v Tokijskem zalivu. Wainwright je povabil sprejel in se pripravil, da iz Čunkinga odleti v Manilo, od koder se bo z aeroplanom odpeljal na Japonsko.

General Wainwright je bil določen, da je priča pri predaji generala Jamašite na severnem Luzonu.

General Wainwright, suh in z nagubano kožo, je prevzel

Na letališču Acugi blizu Tokio

Prva ameriška zastava je bila razvita na Acugi letališču v sončnem dnevu ob 12.10 v torek 28. avgusta. Polkovnik J. H. Lackey, ki je na letališču prvi prišel, je povedal, da so trije aeroplani na svoj radio drog pritrili zastavo in jo potegnili navzgor.

Japonski vojaki so tekali po letališču in so na vse načine skušali pomagati visokim ameriškim vojakom. Ves obraz se jim je smejal in bili so polni uljudnosti. Dotikali so se strani in koles velikih srebrnih aeroplanov, ki so prinesli tuje vojake na njihovo sveto zemljo. Hiteli so od aeroplana do aeroplana peš in v majhnih avtomobilih.

"Izgledali so kot otroci, stari 13 let," je rekel poročnik Bill Smith. "Mnogim se je videlo, da jim je vse to všeč, toda videl sem majhnega vojaka, ki se je držal kisle. Kot bi izgubil svojega najboljšega prijatelja. V njegovih očeh si skoraj videl solze."

Japonski vojaki so pomagali razkladati aeroplane. Gasolin so v truhlih odpeljali v tanke izven letališča.

PREDSEDNIK TRUMAN JE UGANIL

Predsednik Truman je dobro pogodil, ko je 29. januarja, 1944 pri splovbi oklopnice "Missouri" v ladjedelnici v Brooklynu izrekel naslednjo prerokbo:

"Čas prav gotovo prihaja, ko se more narod Missourija s ponosom ozirati na "Missouri" in njene sestrške ladje, ki bodo plule v Tokijski zaliv."

V nedeljo bodo japonski zastopniki podpisali predajo na oklopnici "Missouri" v Tokijskem zalivu.

VODJA KITAJSKIH KOMUNISTOV DOSPEL V ČUNKING ZA KONFERENCO

Mao Četung, vodja kitajskih komunistov, je v spremstvu ameriškega poslanika Patricka J. Hurleya došel v Čunking na konferenco z generalisimom Čankajšekom, ki bosta skušala poravnati medsebojne spore.

Sedaj je mogoče upati, da bo odvrnjena na Kitajskem državljanska vojna, do česar je največ pripomogla rusko-kitajska pogodba, po kateri je Rusija Čankajšekovi vladi obljubila vso svojo pomoč. Tudi Mao je ob svojem prihodu v Čunking rekel, da je notranja sloga največja potreba Kitajske.

Na letališču so pričakali aplan, ki je pripeljal Mao in poslanika Hurleya, Čankajškov sin Čangčinkuo in več visokih častnikov.

"V Čunking sem prišel na povabilo Mr. Čankajškega, predsednika narodne vlade, da razpravljam z njim o važnih zadevah sloge in narodne obnove," je rekel Mao. "Sedaj, ko je vojna z Japonsko zmagovalno končana, bo Kitajska stopila v stopinje mirne preobnove."

"Razna nujna politična in vojaška vprašanja, obstoječa v državi, je treba rešiti razumno na podlagi miru, demokracije in sloge, da bo doseženo edinstvo po celi državi in da bo zgrajena neodvisna, močna in cvetoča nova Kitajska."

Norveška hoče odškodnino

Tyge Lie, norveški vnani minister se je danes sestal v Londonu z angleškim vnanim ministrom Ernestom Bevinom, da razpravlja z njim o vojni odškodnini, ki jo naj Norveški plača Nemčiji.

ČITATELJI, POZOR!

Pošta v Jugoslavijo

Ravnatelj newyorskega poštnege urada A. Goldman je nam sporočil, da je pošta za Jugoslavijo razširjena na naslednje pošiljke: navadna pisma, dopisnice, razglednice, tiškovine vseh vrst, trgovski papir, trgovski vzorci in majhni zavitki.

Glede pošiljatev zavitkov so postavljene naslednje določbe:

1. Eni in isti osebi v Jugoslaviji je mogoče poslati samo en zavitek na teden.

2. Zavitek ne sme biti težji kot 11 funtov; dolg 18 inčev in vse skupaj: dolžina, širina in višina ne več kot 42 inčev.

Pošiljati je mogoče samo stvari, ki se ne pokvarijo.

Dovoljena še ni značna pošta in pošiljanje denarja.

RAZPUST AMER. ARMADE

Odbor za vojaške zadeve v poslanski zbornici je včeraj naznanil, da bo do 1. julija prihodnjega leta odpuščenih 6,050,000 vojakov in da bo za V-J Day znižana kvota za odpust iz vojaške službe od 85 na 80 točk.

General I. W. Edwards, pomožni šef generalnega štaba za vezbanje vojakov, je povedal vojaškemu odboru, da so na nujno prošnjo gen. MacArthurja še vedno pošiljani vojaki na Pacifik, da pa od sedaj naprej ne bo poslan noben vojak, ki ima 60 točk.

Grki obsojajo govor angleškega zunanjega ministra Bevina

Atene, 27. avgusta. ONA.—Krog opozicije v grški prestolnici obsojajo nedavni govor angleškega zunanjega ministra Bevina kot anti-demokratski in pro-monarhistični.

John Sofianopoulos, bivši zunanji minister, je dejal, govorec v imenu opozicije, da so rojalisti "navdušeni" radi te uradne razprave v britanskem parlamentu. Izrazil je svoje mnenje, da je nemoralno Bevin najbrže podpreti s silo grškega ministrskega predsednika Petros Voulgarisa.

Sofianopoulos je naglasil, da so svobodne in neovirane volitve popolnoma nemogoče pod sedanjim režimom. Poudaril je, da so izkazala sedanja vladna nezmogljiva ustvariti red, vzpostaviti zakonitost in zagotoviti ljudstvu svobodno glasovanje.

Opozicija je predložila ministrskemu predsedniku nedavno memorandum, v katerem se je pritoževala, da je režim Voulgarisa izvedel napačne vpiše v volilni seznam.

Britanski opazovalci ne bi imeli nobenih težkoč, da se o tem prepričajo, trdi Sofianopoulos, ki dodaja, da nasilnost zopet narašča odkar je govoril Bevin. Voulgarisov režim je tudi čedalje bolj prijazen kolaboratorjem, trde prvaki opozicije. Voulgaris je poklonil posmrtno povišanju polkovniku Papadogonas, katerega smatra opozicija kot enega vodilnih pronaacističnih osebnosti. Ga. Calogirou, ki je tudi označen kot dobro znana kolaboracionista, katero je angleški radio za časa okupacije celo javno obtoževal, je dobila potni list za potovanje v Zedinjene države.

Liberalne skupine protestirajo proti organizaciji teh volitev, obenem pa pravijo, da se bodo podredili zavezniški zahtevi, da ne sme biti nasilja. Pravijo pa, da bi demokratične volitve privedle do liberalne vlade, dočim bo glasovanje, ki se pripravlja le goljufivo odobrenje sedanjega režima.

Rusi osvajajo Kurile

Rusi so zasedli vse Kurilske otoke, razun enega. Včeraj je rdeča armada zasedla otok Etorofu, 80 milj severovzhodno od japonskega domačega otoka Hokkaida.

Rusi, ki stoje na najbolj južnem koncu Sahalina, so od Hokkaida oddaljeni samo 24 milj.

Moskva naznanja, da je rdeča armada s Kamčatke vpadla na Etorofu in na otoka Urupu in Simuširi, severno od Etorofu. Med Hokkaido in rdečo armado leži še samo veliki otok Kunaširi.

Včeraj se je Rusom zopet podalo 35.000 Japoncev in v ruskih ujetniških taborih je okoli 474,000 Japoncev, ali po-

lovica armade, ki jo je Japonska imela v Mandžuriji, ko jo je Rusija napadla 9. avgusta.

Sovjetska radio postaja ne omenja, ako nameravajo Rusi vpasti tudi na Hokkaido, naznanja pa, da rdeča armada na Daljnem Iztoku še ni skonečala svojega dela.

Tokijski radio naznanja, da sta se japonski in ruski poveljniki sporazumela, da vstavi sovražnosti na otokih v soboto ob 9 zjutraj.

RAZOROŽITEV NEMŠKE INDUSTRIJE

Zavezniška komisija je na drugi konferenci v Frankfurtu ob Meni izdelala načrt za popolno razorožitev nemške industrije in Nemčiji bo dovoljeno imeti samo lahko industrijo za izdelovanje najpotrebnejših stvari za civilno prebivalstvo.

Po programu so določene tovarne, ki so izdelovale orožje, izdelovale kovine, kemikalije in stroje, da bodo odpeljane ali pa uničene. Vse tovarne za izdelovanje umetnega petroleja bodo preseljene.

Jekla bo smela Nemčija izdelovati komaj polovico tega, kar ga je izdelovala pred vojno. Koksa bo smela pridelati samo toliko, da ga ji zadostuje za izdelovanje jekla.

Tovarne za izdelovanje lokomotiv, strojev nad 20 ton, težkih trukov in drugih vozil ter strojev s težkim zračnim pritiskom bodo odpeljane na račun vojne odškodnine. Ker bo v bodoče Nemčija veččinoma poljedeljska država, ji bodo puščene tovarne za izdelovanje poljedeljskih strojev. — Obstoječe vodne naprave za pogonsko silo ji bodo tudi ostale.

Pogrešani letalec najden

Ameriška bojna ladja Ancon je včeraj v Tokijskem zalivu vjela radijsko poročilo, da je pogrešani letalski major Greg Botington, ki se je posebno odlikoval v bojih okoli Salomonovih otokov, živ v Tokio.

Botington je v zračnih bojih izstrelil 26 japonskih aeroplanov v letih 1943 in 1944. Dobil je Congressional Medal of Honor in Navy Cross ter je bil takozvani največji ameriški "ace" do časa, ko je 1. januarja 1944 pri Rabaulu izginil.

Demobilizacija poljskih čet na Angleškem

London, 25. avgusta. ONA.—Poljska vlada je predložila britanski vladi načrt za demobilizacijo približno 200,000 poljskih vojakov na Angleškem. Po tem načrtu bi bili ti vojaki poslani domov, kjer jim je obljubljeno napredovanje v novi poljski armadi, penzije in posestva.

Polkovnik Wongrowski, poljski vojaški ataše na Angleškem, je izjavil, da je angleško vojno ministrstvo načrt prijazno sprejelo, a še ni dalo svojega končnega odobrenja.

Ako pride do izvedbe tega predloga, bo general Rola-Zymierski takoj demobiliziral poljske oddelke, ki se nahajajo na Angleškem, v Nemčiji, Italiji, na Srednjem vzhodu in drugje. Oni, ki se ne bi hoteli

Jamašita sporočil, kje se skriva

General Tomojuki Jamašita, poveljnik japonske armade na Filipinih, je generalu Williamu H. Gillu, poslal svojega stotnika s pismom in zemljevidom, kjer je označeno njegovo skrivališče ter je izrazil svojo voljo, da se hoče pogajati za predajo.

Predaja Singapura

Angleško vzhodno - indijsko brodovje se je zasedrilo pri Penangu in Sabangu in japonski mornariški častniki so prišli na poveljniško ladjo, da se dogovore za varno sprejstvo angleškega brodovja skozi morsko ožino Malacca in za končno predajo Singapura.

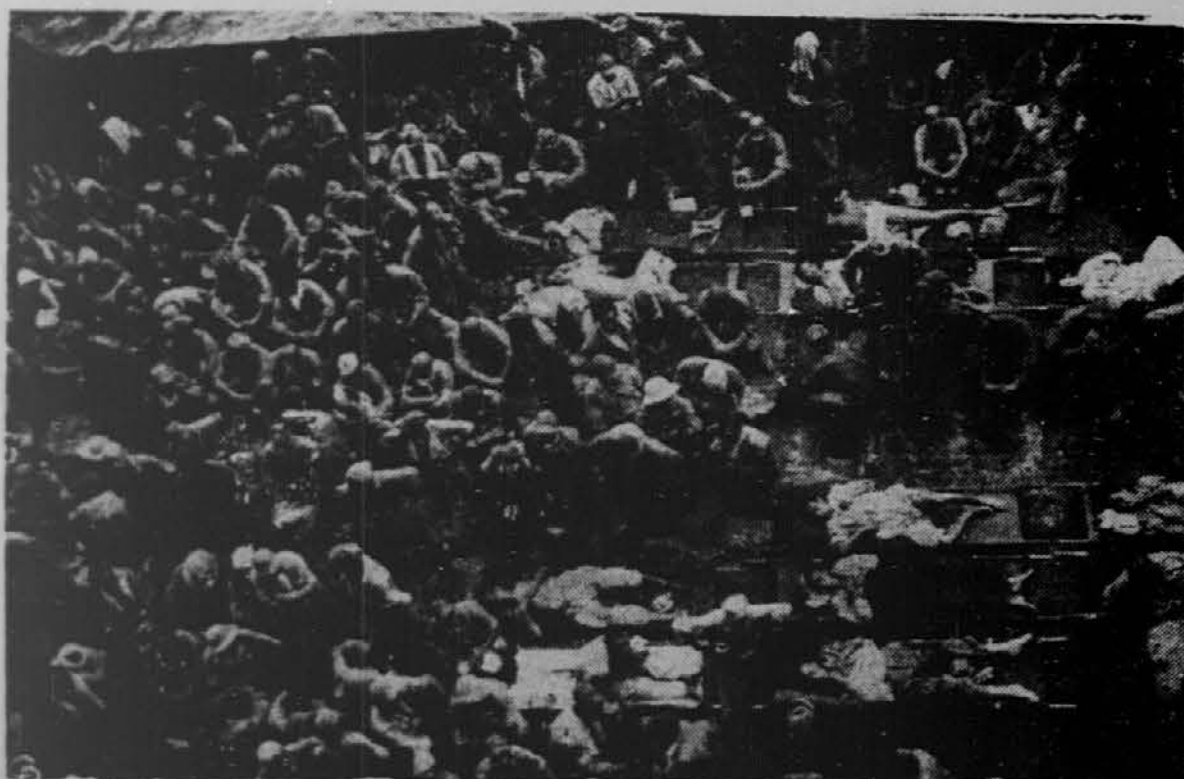
De Gaulle gre v Kanado

Francoški general Charles de Gaulle, ki je imel včeraj svoj dan v New Yirku in je prejel častno meščanstvo mesta New York, je proti večeru odpotoval iz New Yorka v Ottawa v Kanadi.

Čiščenje v Franciji

Pariški list "Liberation" poroča, da bodo sodnijske obravnave proti 78,000 moškim in ženskam, ki so bili obdolženi sodelovanja z Nemci, končane do konca letošnjega leta.

NA TISOČE JAPONSKIH UJETNIKOV

Japonske vojne ujetnike, ki so bili ranjeni tekom bojev, prevažajo na vojaškem transportu v bolnišnico na Filipinih.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

: 52nd YEAR :

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO — \$8.— LETNO: \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobote, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Mir in bodoča vojna

I.

Pod naslovom "Odlomki iz domačega časopisja" smo v "Glasu Naroda" z dne 13. avgusta objavili sledeči odlomek iz svetovno znanega lista "The Christian Science Monitor": "Sedaj, ko je Nemčija prestala biti mednarodno važna država, — bode treba, da pride do nesoglasja med Anglijo in Rusijo, ali pa do izrednega soglasja in prijateljstva"...

Naslednjega dne, oziroma 14. t. m., se je tudi naša vojna proti Japonski uradoma končala potem brezpogojne predaje mikadovega cesarstva, kar pa še ne pomenja, da pridejo naši vojaki in mornarji takoj domov. Treba bode namreč zasesti vso Japonsko ter vse po njej zasedene dežele. Da bode to dokaj težavno delo, je znano ne le našim vojnim oblastim, temveč tudi oblastim naših zaveznikov, Rusije in Anglije, kar zopet znači, da bode veliko število zavezniškega vojaštva še v nadalje moralo ostati na Daljnem Istoku.

Naše domače časopisje, katero je last časniskih sindikatov, oziroma Hearstovo, Scripps-Howardovo, in slično časopisje, je tekom svetovne vojne, ki je ravno kar uradno končana, neprestano izražalo svojo bojazen pred Rusijo na ta način, da je omalovaževalo rusko gospodarsko stanje in tudi ruske zmage ter je zatrjevalo, da pri nas morajo tudi v nadalje ostati vsa velika podjetja v zasebni lasti posameznih velikih podjetnikov.

Odkar je v Angliji zavlada delavska stranka, postal je strah našega sindikatskega časopisja še večji in tako je nastala potreba, da se ta položaj nekoliko pojasni, kajti omenjeno časopisje nekako potajno želi, da pride do vojne med zapadnimi velevalstni in Rusijo. — Neki G. H. Shoaf je glede tega vprašanja nedavno dokaj objektivno razpravljal v nekem mesečniku, ki izhaja v našem osrednjem zapadu. Del te razprave nam je poslal nek prijatelj našega lista, ki pa, žal, ni navedel imena tega mesečnika. To razmotrivanje bodočnosti je dokaj zanimivo, in vsled tega smatramo umestnim, da tozadevne Shoafove nazore glede eventuelne bodoče vojne med zapadom in iztokom objavimo:

V slučaju, da pride do vojne med anglo-ameriški in sovjetskimi koristmi, je že sedaj lahko proročevati, da bodo prvomenovane koristi zasebnega podjetništva poražene. To sicer ni nikakoli želja od strani pisatelja, ki pa je kljub temu uverjen, da pride do imenovanega poraza — in sicer na podlagi natančnega razmotrivanja in opazovanja sedanjega svetovnega položaja. Nekatero naše časopisje že sedaj objavlja članke, ki dokazujejo tozadevno bojazen velikega podjetništva, katera bojazen se vedno prične v javnosti pojavljati predno pride do razpada. In ako se v resnici prične prihodnja vojna z napadom na Rusijo, bode to smatrati zadnjim poizkusom podaljšati življenje velikemu podjetništvu. Da pride do tega poizkusa, je gotova stvar. Za to bode skrbelo naše sindikatsko časopisje, katero skuša podaljšati dobo izkoriščevanja navadnih vsakdanjih ljudi, dasiravno je i temu časopisju znano, da se ta doba izredno hitro bliža svojemu koncu.

Ker je sedanji gospodarski red prišel do svojega vrhunca in vladanja potom nešteti vojni in redno se ponavljajočega prolijanja krvi, je tudi povsem naravno, da bode končal z vojno in vsestranskim prolijanjem krvi.

Do vojne proti Rusiji od strani Anglije in njenih zapadnih zaveznikov pride prav gotovo, — in sicer ne takoj, toda kasneje, ko bode zavlada med zapadnimi narodi vsestranska nezaposlenost, in ko si podjetništvo ne bode zmožilo pomagati na drugi način, nego le potem vojne. Svetovna vojna, oziroma vojna, je pa tekom vse človeške zgodovine nastala vedno le tedaj, ko se gnotne koristi bojujočih se držav, niso strinjale.

Tekom ravnokar minole svetovne vojne, so nekateri angleški in tudi ameriški zastopniki podjetništva svetovali, naj se poskrbi za to, da se Rusija ne bode vdeležila vojne proti Japonski, dočim so zopet drugi svetovali, da bi bilo dobro, ako se Rusija vdeležila vojne proti Japonski, in tako prevzame nekoliko odgovornosti, kajti: v vojni proti Japonski bi sovjetska vojska izgubila mnogo vojaštva in tudi mnogo vojni potrebščin, kar bi seveda povzročilo, da bi zapadne vojake ne imele toliko izgub, — in bi bile takorekoč pripravljene za eventualno vojno proti Rusiji, oziroma ostanek sovjetske vojske.

Toda sovjetski zastopniki so takoj razumeli to igro in so odredili, da tudi Rusija prične z vojno proti Japonski. Posledica: splošni beg japonske vojske iz Mandžurije, Koreje, Notranje in Zunanje-Mongolije in otoka Sahalina.

(Dalje.)

Kupujte Victory Bonde potom Pay-Roll
Savings Plan

Z URADA SLOVENSKO-AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA—CHICAGO

O SHODU V JOLIETU

Shod v Jolietu 19. avgusta, ki ga je sklical lokalni odbor SANS-a in postojanke JPO v korist takojšnje pomoči bednemu narodu v Jugoslaviji, je bil velik triumf za vse one, ki se res trudijo pomagati narodom Jugoslavije, in velik poraz za one, ki jim je nesreča slovenskega naroda deveta briga in skušajo na vse načine sabotirati in razdirati delo za pomožno akcijo. Vzlic letakom in pridigi, da imajo v župnijskem parku shod "komunisti", je se zbralo skupaj lepo število ljudi in sledilo govornikom in drugim točkam na programu. Jolietčani sami so ugotovili, da je bila udeležba trikrat toliko, kakor na "katoliškem dnevu" 24. junija, ko je ob prisotnosti 130 ljudi bila ustanovljena Katoliška liga slovenskih Amerikancev pod vodstvom bivšega ravnatelja Gospodarske banke in Gospodarske zveze v Ljubljani Franca Gabrovška.

Napovedani govornik dr. St. Zore, svetnik jugoslovanskega veleposlaništva v Washingtonu, je nekaj dni pred shodom resno zbolel in se nimogel udeležiti. Njegova odsotnost je marsikatero razočarala. Ampak kadar človeka napade revmatizem, ki se ga je nabral po slovenskih gozdovih in hribih v štiriletni borbi za svobodo svojega naroda, je vsako potovanje izključeno. V nadome-

stilo pa je dr. Zore poslal pozdravno brzojavko, v kateri je apeliral na jolietске Slovence, da naj nikar ne pozabijo junaškega slovenskega naroda v uri njegove potrebe. Program je vodil Frank Vraničar, gl. nadbornik ABZ; v imenu Slovenske ženske zveze je govorila gl. tajnica sestra Erjavce, nadalje Frank Wedic, gl. tajnik Družbe sv. Družine, Joško Oven in Mirko G. Kuhel. Člani ameriške legije so imeli v oskrbi razvitje ameriške zastave in obljubo udanosti Ameriki. Na programu so bile tudi pevske točke, slovenske in angleške, kakor tudi pohod večbaldnih krožkov SZZ.

Ves shod je bil izključno religiozna značaja in govorniki se niso bavili z politiko. Vsi pa so poudarjali, da je naša dolžnost sedaj podpreti ta borbeni narod tudi materialno in pri delu lahko pomagamo prav vsi brez razlike na versko ali politično prepričanje. Narod je vse to z navdušenjem odobral in se je tudi v prispevki dobro odzval.

Našim rojakom v Jolietu gre vse priznanje za njihovo nadstrankarsko delo in to kljub velikim potežkočam in neprivikam. Izkazali so se, da teče po njihovih žilah zdrava slovenska kri ter da so jim koristi slovenskega naroda pri srcu. Hvala vam, rojaki v Jolietu!

NAŠE AKTIVNOSTI V NEW YORKU

22. avgusta, je bil, kot poročano velik shod v Manhattan Centru, v New Yorku. Vsa stvar je bila zelo pomenljiva in iskrena in kar je še posebno razveseljivo je to, da je bila dvorana z galerijo vred polna. Mislim, da so bili postje prijetno presenečeni; prišli so sem, da zastopajo Federativno demokratično Jugoslavijo. — Navdušenje ljudi je bilo tako, da že dolgo nisem videl podobnega.

Miss Ana Kepic je bila prva na programu, ter zapela "Star Splangled Banner". Nato je Louis Adamič spregovoril par besed in pojasnil pomen sedanje tri dnevne kampanje, med katero se bo pobiralo po mestu New Yorku, za jetične otroke v Jugoslaviji.

Za njim je prišel na vrsto jugoslovanski vojaški atašej v Washingtonu, Colonel Mihovil Tartalja, ki je orisal borbo partizanov in osvobodilne vojne, ter prinesel sliko položaja, ki je obstajal in stanje, ki sedaj obstaja nekoliko bližje. — Tartalja je izvrsten govornik in če so bili vsi tam, tako vneti in šli za ciljem v tako vztrajnostjo: in so imeli v sebi toliko ognja, ni čudno, da so vruga pregnali iz države. Njegov govor je bil zelo lep in ljudje so ga nagradili z grmečim aplavzom.

Pevsko društvo "Jedinstvo" je zapelo nekaj pesmi in ko je prišla pesem "Domovina" so ljudje peli po dvorani s pevcem vred. Poslanik Stanoje

Simič, kateremu na čast je bil prirejen ta shod, je očividno užival pesmi, kot občinstvo. — Zdelo se mi je, da p remišljuje to skupino ljudi pred njim, ki so odšli pred mnogimi leti iz domovine in sedaj sede tu goloroki, poteč se, ter ploskajo — neizmerno ploskajo vsaki besedi, ki omenja narod doma. Gledali so ta dva človeka, ki sta posebej blizu njih nekdanji dom in vse, kar ima stika v njim. Večinoma preprosti ljudje, ki so odložili svoje delo, ter odšli, da jim prišeta novic. Podrobnosti nista mogla dati, v tako kratkem času, toda ljudje so bili zadovoljni s tem, kar je bilo mogoče povedati. Lahko sta spoznala zvesto ljudi do te zemlje in ob enem globoko ljubezen, do naroda doma. — Pokazalo se je tudi, kako sta priljubljena Louis Adamič in Zlatko Baloković. Občinstvo kar ni moglo prenehati s ploskanjem. Baloković je tudi zavrnil na violino par lepih komadov, med njimi tudi dve slovenski — kar on nikdar ne pozabi in jih igra s tako vneto, da se vidi, da jih prav tako uživa, kot poslušalci.

Nastopila je tudi gospa Zinka Milanova, operna pevka newyorške opere. Ona je tudi vnela srca vseh in se jim je tako priljubila, da so jo prisilili ploskanjem, da je ponovno nastopila. Živahna osebnost in njen krasen glas, z ljubkostjo smehljaja je vse tako harmonizirala, da so jo

THE WEATHER

RISING TEMPERATURES

—Serve used cooking fats in the shade of your kitchen!

moralni slišati še enkrat in niso odnehal, dokler se ni udala.

Proti koncu je nastopil poslanik Simič, ter se zahvalil za sprejem. Zdi se mi, da je preudaren in da ima Jugoslavijo v resnici pri srcu, ter jo bo zastopal tako, kot mora biti zastopana. Ne pa da bi bil le neke vrste primadona, kot so se pojavljale tu, pred ne preveč dolgim časom, ter gledale za interese gotovih skupin. Po vsem, kar je bilo in kar so bili navajeni do zdaj, bodo počasi že pričeli spoznavati pravo Jugoslavijo in nje cilje, ki so konečno nič drugega, kot tisto, za kar se je reklo, da se ta boj bije.

Na shodu so bile sprejete razne resolucije, kot pozdrav pred sedniku Trumanu, pozdrav maršalu Titu in ena precej dolga, ki je izražala mnenje naših ljudi, o raznih tekočih zadevah; v nji se je tudi povdarilo vprašanje Trsta, Primorske, Koroške in druge take stvari, ki zanimajo vse Jugoslovane in svet v splošnem.

Kar se tiče tridnevnega nabiranja po New Yorku, je slabo kazalo predno se je pričelo, a smo bili poplačani z zadovoljnostjo, ko smo videli tiste, ki so prišli za to težko delo. Teško delo pravim; in to zato, ker je res težko požreti, kar moraš, pri takih stvareh. Teško je požreti, če ti namesto daru prileti psovka, pogled v drugo stran ali izgovor, ki nima v sebi nobene posebne snovi in naravnost pa boli, ko ti po dolgem spraševanju in tarnanju o ubogih ljudeh doma — pretokajoč krokdilove solze nad nesrečo, lisjaško obrne hrbet, lastni rojak. No pa smo vseeno prestali; in v soboto večer, ko so pričele romati žene in dekleta, ter seveda tudi moški; nekateri premočeni do kože, ker so v dežju nabirali darove in drugi pa hodili dolge mestne bloke in utrjeni, se je pa pokazalo, da dobra volja še živi med nami. Koliko se je nabralo ne vemo še sedaj; ko izvem bom poročal. Ako bi vsi na delo, bi bilo precej več.

Vsem darovalcem in tistim, ki so se potrudili in šli, kljub temu, da Slovenec nerad prosi pomoči; gre najlepša hvala in vem, da ko pride med narod doma, da jim bo hvaležen. Upam, da mi ne bo noboden zameril, če vzamem prostost, da se posebeno lepo zahvalim našemu, Slovenskemu Samostojnemu Društvu, ki so mi izročili kar \$50; v ta plemeniti namen. Tudi nekateri posamezniki so se odrezali s desetakmi in petaki, kot so dekleta in možje povedali.

V soboto je bil dan veselja v Slovenskem domu. Poleg pobiranja, je imel tudi Slovan svojo prireditev. Med gosti Slovana je bil tudi Mirko Kuhel, tajnik SANS-a in mi je bilo v čast, da sem se že par trenutkov osebno sestal z njim. Ljudje so se tako različno obnašali v primeru z medvojnimi časom, da če človek primerja nazaj sobotno prireditev, so prejšnje med vojno izgledale, kot pogrebi.

Blagajnik mi je tudi izročil nadaljna imena darovalcev na knjižice in sicer: Mr. in Mrs. Frank Voje, \$30.; Mr. John Geržel, \$20.; Mrs. Anna Higgins \$15; Mr. in Mrs. John Jankovich, Amherstburg, Canada, namesto vena na grob Aninega nečaka Mirkota Mušić, ki je kot poročano padel v Sloveniji, \$10; Ignac Mikluš \$10; Družina Ignac Zajc \$1; Miss Marion Voje \$5; Mr. An-

RAZGLEDNİK**POVOJNI RAČUNI**

Sedaj, ko je vojna končana, zacija je toraj dokaj draga (na papirju), so nekateri matematiki pričeli izdelovati tudi račune, ki so v neposredni zvezi z stroški druge svetovne vojne.

Iz teh računov in računskih zaključkov, je najzanimivejše sledenje, potom računov in kalkulacij dokazano dejstvo:

Tekom prve svetovne vojne, je veljalo življenje, ali pravilneje — smrt vsakega ubitega vojaka, lepo svoto \$25,000. Glasom istih računov pomenja to, da je velik del te svote, ali teh svot, odšel v žep tega ali onega izdelovalca-podjetnika streljiva in krogelj, in da smo radi tega dobili pri nas, v Zedinjenih državah kot posledico prve svetovne vojne, kar — 400 povsem novih milijonarjev in še več tisoč "manj vrednih" drugih bogatinov.

Druga svetovna vojna se je v tem pogledu izdatno boljše izplačala, ker je bila v resnici svetovna in ker tudi še vedno ni končana. Takozvana civilni-

Prof. Laski se SANS-u zahvaljuje

Po razglasitvi rezultata volitev na angleškem mesecu julija, je SANS-ov tajnik poslal čestitke predsedniku izvršnega odbora britske delavske stranke ter v imenu SANS-a izrazil željo, da bi nova vlada zavzemala drugačno stališče glede slovenskih in jugoslovanskih vprašanj, kakor pa ga je zavzemala Churchillova vlada, zlasti glede Slovenskega Primorja, Koroške itd. Podobne misli je izrazil v svojem telegramu tudi SANS-ov častni predsednik Louis Adamič.

Dne 21. avgusta je bilo sprejeto iz Anglije naslednje pismo, ki ga je profesor Laski napisal lastnoročno:

Little Bardfield,
Braintree, Essex.
6. VIII. 45.

Dear Mr. Kuhel:
On behalf of the British Labour Party, may I thank you warmly for your kind letter? May I also, through you, thank your honorary President, Mr. Louis Adamič, for his telegram.

The Labour Party is keenly aware that this great victory involves not less great obligations. If we can be helped by the full-hearted support of democratic organizations in the New World, as in the Old, it will be an immense help to the fulfillment of our common purposes.

Yours very truly,
Harold J. Laski.

"GLAS NARODA" V JUGOSLAVIJO

Sedaj pošiljamo naš list našim rojakom in rojakinjam v Jugoslavijo. Nekateri rojaki so že naročili list za svoje ljudi v starem kraju in jim ga pošiljamo. — Naročnina za list v Jugoslavijo je \$8 na leto ali \$4 za pol leta.

Naročite list svojem v stari domovini, da jim bodo tukajšnje razmere in druge svetovne novice bolj znane.

Naročila z natančnimi imeni, priimki in naslovi v Jugoslaviji, kakor so bili pred to vojno pošljite na: "Glas Naroda" 216 West 18th St., New York, 11, N. Y.

Angleško-Slovenski**BESEDNJAK**

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer biva in delajo Slovenci

ZGODOVINA ULICNIH ŽELEZNIC V KANADI

Montreal, 28. avgusta. — Prve, takozvane konjske ulične železnice so priče obračunati v mestih Montreal in Toronto leta 1861; kasneje so zgradili take železnice tudi po drugih kanadskih mestih. Leta 1885 so to železnice spremenili v električne in sicer potem, ko so v Toronto, Ont., napravili preizkuse z malo električno ulično železnico natakovanem izloženem zemljišču. — Prvo električno železnico v Kanadi so zgradili leta 1886 med mestni Windsor in Walkerville, Ont. Ta železnica je bila prva, katera je oskrbovala potniški promet med imenovanimi mestima. Tedaj se je končala doba konjskih uličnih železnic in gradnja električnih železnic je tekoma zadnjega polstoletja izredno hitro napredovala, tako da se je leta 1829. vozilo po teh železnicah v Kanadi kar 833.000.000 potnikov. Tekom sedanje vojne je število potnikov, ki se dnevno poslužujejo teh železnic, izredno naraslo. V mnogih mestih so pa tekoma zadnjih let nadomestili ulične železnice z omnibusy, kateri za ulični promet bolj praktičnega pomena.

otrok, kateri so vedno lačni že iz navade.

Spomenica glede Trsta, Istre in Primorja

Ker se bo 10. septembra vršila v Londonu prva konferenca zunanjih ministrov Sovjetske zveze, Francije, Kitajske, Velike Britanije in Združenih držav, na kateri bo sestavljena mirovna pogodba za Italijo, je SANS zopet predložil omenjenim državam svoje zahteve glede Trsta, Slovenskega Primorja in Istre. Spomenico je sestavil SANS-ov predsednik Etbin Kristan.

Priključitev omenjenega jugoslovanskega ozemlja k Sloveniji in Jugoslaviji je edina rešitev tega problema, ki se je po baključku evropske vojne še poslabšal. V tem teritoriju je dve tretjini prebivalstva slovenskega in hrvaškega in le ena tretjina italijanskega. — Jugoslavija obljublja italijanski manjšini popolno svobodoščino v vseh ozirih, medtem ko je stara Italija na najsramotnejši način skušala uničiti jugoslovansko večino. Če se bodo zaveznički držali obljub, ki so jih dali zaslužnjem narodom Evrope v Atlantskem Čarterju, tedaj ni nobenega dvoma, kam bodo oddelili te kraje. Če bo pa tržaško vprašanje zopet služilo za sredstvo mednarodne politične kramarije, tedaj so nemiri v Trstu in v drugih delih od saveznikov okupiranega Primorja le pričetek večjih nemirov in ljudskega odpora. Vse to bo preprečeno, če bo italijanska mirovna pogodba določevala, da je Trst, Primorje in Istra Italiji odvzeta ter izročena Jugoslaviji, kamor po vsej pravici tudi spada.

Mirko G. Kuhel,
tajnik SANS-a.

SMRTNA KOSA.

Včeraj popoldne (28. avgusta, 1945) je preminula Mrs. Anna Pečič v starosti 60. let. Rojena je bila v Zagrebu in njeno dekleško ime je bilo Brozovich. Pred 5 leti je umrl njen soprog John. Pogreb bo v petek jutraj iz hiše žalosti, 112-12 — 209 Street, St. Albans, L. I., N. Y. — Zapušča sina Elmerja, ki je v službi vojne mornarice neke na Pacifiku; hčerki Mrs. Vera McCarthy in Mrs. Lillian Matzinger; brata William Brozovich, sestre Miss Marie Brozovich in Mrs. Rose Dolenčič; vnuka in vnukinji.

Help Wanted (Female)

DIETARY

TRAY GIRLS

See MISS EICHENBAUM

404 HART ST., BROOKLYN

47-LETNO PREIZKUŠNJO

i m a

Ameriška Bratska Zveza

KI IMA PREKO

26,000 ČLANOV IN PREKO TRI MILJONE
IN POL DOLARJEV PREMOŽENJA

TO JE SODOBNA AMERIŠKA BRATSKA ORGANIZACIJA, VEDNO ZANESLJIVA, POVSOD PRIPOROČLJIVA IN ZELO PRIVLAČNA ZAVAROVALNICA... ORGANIZACIJA VAM NUDI POLJUBNO ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNI, NESREČI ALI SMRTI.

Namlov: AMERICAN FRATERNAL UNION

A. F. U. BUILDING

ELY, MINNESOTA

"Opomba".

To pismo sem prepisala, ki sem ga dobila od moje prijateljice, je važno, ker se vidi, na kateri strani so naši Primorci.

Ča se vam zdi primerno, ga priobčite v Listu, če ne pa v koš.

Lepe pozdrave,

Mrs. Karla Urbančič.

SPREMENBE V KANADSKI VLADI

Ottawa, 28. avgusta. — Kot posledica zadnjih volitev v Kanadi, je dosedanji minister kanadske vojne mornarice, Andrew J. L. McNaughton podal ostavko in na njegovo mesto je bil imenovan mornarični ministrom Douglas Abbott. McNaughton je postal predsednik zveznega obrambnega odbora, kateri sodeluje z tozadnim odborom v Združenih državah, kateremu predseduje newyorški župan, Fiorello La Guardia.

POMANJKANJE MESA V NORTH BAY, ONT.

North Bay, Ont., 27. avg. — Nedavno je nastalo v tukajšnjem mestu veliko pomanjkanje mesa, in sicer ne radi splošnega pomanjkanja mesa, temveč radi štrajka delavcev, ki so zaposleni v klavnicah, ki je last Canada Packers Corp. Pomanjkanje mesa je trajalo le do 14. t. m. Tekom štrajka, si je moralo mešanstvo pomagati z mesom, katero so dobivali od "Swift Canadian Co." in "Burn and Co. Ltd."

Sočivja, jajc, mleka, surovega masla, kokoši in vsakovrstnih jagod, je po vsem Ontariu obilo. Tudi ovčjega mesa in jagetnine ne primanjkuje, toda drobnica se sedaj prodaja po \$10.00 komad.

PRI SODIŠČU V KIRKLAND LAKE, ONT.

Kirkland Lake, Ont. — Mrs. E. Orekova, ki je tožila svojega bivšega soproga, Martina Oreškoviča in sina Tomaža, da sta ji nekaj predmetov vzela, oziroma ukradla, je s svojo tožbo propadla, kajti sodišče je oba Oreškoviča oprostil, kar ni zamoglo dognati, je li Mrs. Orekova, alias Orekova, v resnici — Oreškovičeva, kajti spremenila si je ime tako, da zveni bolj "po angleški".

Isto sodišče je tudi oprostil Antona Viskoviča, kateri je bil obtožen, da se je preveč "veselo" obnašal na ulicah, ko je bil nekoliko v "rožicah", ko je proslavljal zmago zavezničkov.

PISMO S TOLMINSKEGA

BROOKLYN, N. Y. — Zopet smo prejeli pismo iz Starega Kraja od Starosela pri Kobari, in pismo smo prejeli dne 23. Avgusta 1945. in se glasi: Staroselo, 16. julija 1945. Draga Karla:

Z velikim veseljem in zadovoljstvom sem čitala pismo tvoje ga moža. Posebno pa še radi tega, ko vidim, da ste tudi Vi drugi na naši strani, in nas niste pozabili. Tukaj, od kar si šla, je mnogo izprememb. Pri nas sva še vedno z očetom sama doma, Tonin je še vedno v jugoslovanski vojski. Ob polomu Italije je bil ujet od zavezničkov, a nato je pri prvih se javil prostovoljno v narodno osvobodilno vojsko. Ravno tako tudi France Lovrinčev (moj bratanec). Bila sta oba ujeta blizu Barija. Oba sta se junjaško borila skozi vso Hrvaško, Dalmacijo, Istro do Trsta. Prestala sta mnogo težav in trpljenja. A danes, ko je sovraženik premagan in naša domovina svobodna, je vse trpljenje pozabljeno, in nobena žrtev ne prevelika.

Tudi doma smo bili v večnem strahu pred domačimi izdajalci, ker vsakdo, ki so osuili, da sodeluje z osvobodilno fronto, je bil vedno preganjan. Bile ste srečne; ravno o pravi

HELP WANTED ::

Hišna Delavka — Kuharica NA DEŽELI — POLETI: V MESTU POZIMI VISOKA PLAČA Pokličite med 9 in 1 dopoldne. BU 8-1367 (168-170)

ROČNE ŠIVALKE IZURJENE NA SWEATER-JE DOBRA PLAČA STALNO DELO ALBIN KNITTING MILLS 16 W. 22nd ST., N. Y. C. Room 205 (168-170)

GIRLS — WOMEN KNOWLEDGE OF SEWING MACHINE Simple Sewing — Good Pay Also FLOORGIRLS — Apply GIBBALTER HOUSEHOLD PRODUCTS, 660 — 1st Ave., cor. 38th St., N. Y. C. (168-170)

HIŠNA DELAVKA ZASERNA HIŠA Lastna soba; Lahko pranje; Preprosta kuhinja; 2 otroška in otrok. \$110 NA MESEC Bi vpoštevati žensko z otrokom, ki žepnečo Solo. Pokličite ES 7-7710 (168-174)

FANCY FEATHERS PASTERS IZURJENE VPOŠTEVANE Stalno delo — Dobra plača Vprašajte LENAT NOVELTY 29 WEST 38th ST., N. Y. C. (168-174)

ŠIVALKE IZURJENE NA U S N J U Navadno šivanje — Singer stroj Dobra plača — Stalno — Vprašajte PAL-TOM MFG. 636-1st AVE., (38th St.) N.Y.C. (168-174)

COSTUME JEWELRY Experienced Preferred WILL CONSIDER BRIGHT BEGINNER for PIER WORK 5 Days: Steady; Good Pay. Apply: R. C. NOVELTY CO. 32 UNION SQUARE, N. Y. C. (168-170)

FINISHERS COATS AND SUITS FOR HAND LINED LADIES Steady Work — Plenty Overtime Apply: SERVELL COAT 55 Great Jones St., (near 3rd St.) N. Y. C. — AL 4-2061 (168-174)

FLOOR GIRLS Pillow Case Manufacturers STEADY WORK — GOOD PAY PRINCESS HEMSTITCHING CO., 7 E. 28th ST., N. Y. C. (168-170)

SODA-SANDWICH GIRL WORK SATURDAY & SUNDAY Good pay — Steady Work APPLY AT ONCE! MR. CLANAY MOSHOLU GOLF HOUSE Jerome Ave & 213 St., Bronx. Call OL 2-7581 (168-172)

FINGERWAVER — MANICURIST ALL AROUND OPERATOR (Experienced) Permanent — 5 Days — Closed Mondays SALARY \$35 APPLY AT ONCE! TOP HAT BEAUTY SALON 185 — 5th AVENUE, B'KLYN Call NE 8-8422 (168-172)

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstrženo.

47-LETNO PREIZKUŠNJO

i m a

Ameriška Bratska Zveza

KI IMA PREKO

26,000 ČLANOV IN PREKO TRI MILJONE
IN POL DOLARJEV PREMOŽENJA

TO JE SODOBNA AMERIŠKA BRATSKA ORGANIZACIJA, VEDNO ZANESLJIVA, POVSOD PRIPOROČLJIVA IN ZELO PRIVLAČNA ZAVAROVALNICA... ORGANIZACIJA VAM NUDI POLJUBNO ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNI, NESREČI ALI SMRTI.

Namlov: AMERICAN FRATERNAL UNION

A. F. U. BUILDING

ELY, MINNESOTA

"Opomba".

To pismo sem prepisala, ki sem ga dobila od moje prijateljice, je važno, ker se vidi, na kateri strani so naši Primorci.

Ča se vam zdi primerno, ga priobčite v Listu, če ne pa v koš.

Lepe pozdrave,

Mrs. Karla Urbančič.

DELAVKE IŠČEJO

FINISHERS IZURJENE NA BOLJŠE VRSTE SWEATER-JE Tudi UČENKE DOBRA PLAČA — STALNA SLUŽBA IZVRSTNA PRILOŽNOST Oglasite se takoj! FRED ZIER 13 BLEECKER STREET (blizu Buschwick Ave.) BROOKLYN, N. Y. (166-172)

Splošno Hišna Delavka PREPROSTO KUHANJE POPOLNOMA IZURJENA \$150 NA MESEC — SPI NOTRI ali DVE NOČI NA TEDEN Pokličite BO 3-0421 (166-172)

FINGERWAVER ALL AROUND Permanent Position — Excellent Opportunity — Apply at Once! SAM'S HAIR STYLIST 39-12 MAIN ST., FLUSHING, L. I. Call FL 3-1071 (166-172)

FINGERWAVER EXPERT ONLY Top salary plus comm. — Closed Mondays: Permanent position: Excellent opportunity. APPLY AT ONCE! BETTY & PEGGY 3186 BROADWAY, N. Y. C. — Call: MO 2-8834 (166-172)

GIRLS LIGHT FACTORY WORK Steady, 5 Day: 60c per Hour start PLUS OVERTIME GLOBE TICKET CO. N. Y. C. (166-168)

FINGERWAVER ALL AROUND OPERATOR 5 Days — Good Salary plus Comm. Excellent Opportunity Apply at once! MARINELLO SHOP 306 — 5th AVENUE New York City (166-172)

DEKLETA in ŽENSKJE ŠIVANJE LAHKO DELO: SVETLA, ČISTA TOVARNA PRIJETNA OKOLICA IZURJENOST NI POTREBNA Potrebujemo tudi IZURJENE ŠIVALKE H. J. MEIZELS & SONS 444 — 12th ST., B'KLYN, N. Y. (166-172)

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstrženo.

FINGERWAVER — MANICURIST ALL AROUND OPERATOR Good salary plus comm. — Permanent Excellent opportunity Apply at once! DANIEL'S BEAUTY SHOP 51 West Burnside Ave., BRONX Call FO 4-9681 (166-172)

ŽENSKA ALI DEKLE IZURJENA, DA OSKRBI 3 LETNEGA FANTA KI ZAHAJA V "NURSERY" SOLO: 3½ SORNI "TERACE APARTMENT", PRIPROSTA KUH. DRUGA POMOČ, SPI NOTRI ALI NA LASTNEM DOMU \$110. MRS. STERN, DEWEY 2-8283 (166-171)

ROČNE ŠIVALKE ŽENSKJE-EKSPERTNE ZA ROČNE TORBE Stalno delo; dobro plača; prijetna svetla delavnica — Vprašajte KAPLAN & GORDON 20 WEST 33rd ST., NYC. 4th fl. (165-171)

GIRLS — WOMEN Experienced — Inexperienced FLOORGIRLS — PRESSERS Steady — 1st 2 wks on salary then piece work; good pay. Apply SOUTHERN TEXTILE CO. 36 East 22nd St., N. Y. C. (165-171)

ŠIVALKE NA ŽENSKJE OBLEKE — Blind-stitch operatora — Potem tudi FINISHERS NA "SPORTWEAR" (\$8.75 vrsta) Stalno. — Vprašajte: ANGELO ZARLI, 185-22nd St., Brooklyn (165-171)

ŠIVILJE — DRESSMAKERS NA NAJBOLJŠE VRSTE ŽENSKJE OBLEKE SAMO IZVIRNOST NA FINO DELO SE NAJ OGLASILJO Stalno delo — Dobra plača — Prijetna okolica — Vprašajte pri: NANTY FROCKS, 37 West 47th Street, New York City (166-168)

OPERATORS Izurjene na Singer stroje OTROŠKE "WASH SUITS" STALNO DELO — DOBRA PLAČA Vprašajte: SUPREME ROMPER COMPANY, INC. 120 FOREST STREET BROOKLYN, N. Y. Evergreen 7-2188 (167-173)

:: HELP WANTED

OPERATORS EXPERIENCED ON HOUSECOATS PIECE WORK — STEADY WORK Near all transportation — Apply: ARSANS GARMENTS 102 FLATBUSH AVE., BROOKLYN (5th Floor) (166-168)

FINGERWAVER MANICURIST EXPERT 5 DAYS Top Salary — Pleasant Surroundings MURRAY & NORMAN 1111 KINGS HIGHWAY, B'KLYN DE 9-7720 (166-168)

ROČNE ŠIVALKE in FINISHERS NA BLOUSES in JACKETS, STALNO DELO — DOBRA PLAČA GREGORY & GOLDBERG 20 WEST 37th ST., N. Y. C. (166-168)

GIRLS TRIM THREADS ALSO LEARNERS ON SEWING MACHINE 40 HOURS — STEADY — Apply EDWARD JOHNS 656 BROADWAY, N. Y. C. (166-168)

ŠIVALKE ENO- in DVOJNI ŠIVAKNI STROJI — Potem tudi ŽIG-ZAG IZURJENE NA ŽIG-ZAG Dobra plača; stalno; — Nova tovarna. Vprašajte: BOW KNOT BRASSIERE 40 E. 21st ST., N. Y. C. (166-168)

ŠIVALKE NA KRILA Dobra plača — Stalno delo Prijetna okolica. — Potrebujemo tudi FLOOR GIRL Vprašajte C. & E. SPORTSWEAR 692 B'WAY, Room 901, N. Y. C. (166-168)

CROCHET BEADERS EXPERIENCED ON Spanglers & Beading STEADY WORK — GOOD PAY KLEINMAN 370 W. 35th ST., N. Y. C. (166-172)

OPERATORS Experienced TO WORK ON APRONS AND HOUSE DRESSES 37½ hour week — Steady work — Good working conditions — Apply immediately — LEVIN & CO. 528 BROADWAY, N. Y. C. (6th fl.) (166-172)

FINGERWAVER ALL AROUND OPERATOR Good Pay — Steady Work Excellent Opportunity Apply At Once! ART HAIRDRESSERS 40-11 81st ST., JACKSON HEIGHTS, L. I. Call HA 4-7467 (166-168)

* HANDSEWERS * FEATHER PASTERS (IZURJENE) Dobra plača — Stalno delo — Izvrstna prilžnost. — B. J. GOLDENBERG 15 WEST 39th ST., N. Y. C. CALL AT ONCE! — BR 9-9541 (166-168)

LOOPERS IZURJENE NA SWEATER-JE DOBRA PLAČA STALNO DELO IZVRSTNA PRILOŽNOST OGLASITE SE TAKOJ! Concord Knitting Mills 71 BEAVER STREET Brooklyn, N. Y. Pokličite EV 8-1274 (166-168)

ŠIVALKE ZA ŠIVATI NA SLAMI (IZURJENE) Dobra cena za delo od komada — \$25 — 40 na teden. Ure: 8:30 do 5. Open Sop. Oglasite se takoj! CORONA HAT CO. 13 University Place (at 8th Street) Pokličite GR 7-6380 (165-171)

GIRLS ON EMBROIDERY & LACE APPLIQUE SEWING MACHINES Also Straight Stitches, Wilcox & Gibbs & Singer Machine, also Zig-Zag Machines. Fine pay, steady work. — SIGHNOL EMBROIDERY CO., 114 West 104th St., N.Y.C. (168-174)

SERŽANT DIAVOLO

Spisal MARCEL PRIOLLET

(61)

Skočil je iz skrivališča in hitel k Santiniju. Hotel je sesti nemudoma v avtomobil in slediti neznančevemu avtomobilu. Po tem bo pa že videl, kako in kaj.

Bil je prepričan, da se mu bo načrt posrečil. Toda baš v trenutku, ko je hotel na vso moč v stransko ulico, kjer ga je čakal Santini z avtomobilom, sta stopila predenj dva moža, kakor da sta zrasla iz tal.

Bila sta dva redara. Zgrabila sta ga tako krepko za rame, da se ni mogel ganiti.

Seržant je bil prvi hip tako presenečen, da se protestirati ni mogel. Zdelo se mu je, da je žrtev pomote. Končno si je toliko opomogel od presenečenja, da je zakričal:

— Pustita me!

In napel je vse sile, da bi se otresel redarjev. Branil se je kakor zvezani lev. In morda bi se mu bilo posrečilo uiti redarjema, da se ni pojavil v zadnjem hipu pred njim še tretji mož.

Bil je visoke postave in dostojanstven v uniformi častnika afriške vojske.

Trak reda častne ledije se je lesketal nalik škrlatni rozi na njegovi modri bluzi. Roko je imel obvezano.

Maxime de Frileuse je zadostoval en sam pogled na prišleca, da ga je spoznal. Zajecjal je ves prestrašen:

— Polkovnik de Royaljoie!

Konec je bilo njegovega odpora, nič več se ni otresel redarjev.

A ta čas, ko je skušal zbrati svoje misli in uganiti, kaj je prineslo polkovnika de Royaljoie nenadoma v Nizzo, je Maxime zaslišal, kako mu je polkovnik zabrusil v obraz:

— Podlež!

Seržant je od sramu zardelel.

Takoj je razumel, kakšna misel je šinila polkovniku v glavo. Hotel mu je pojasniti, da ga dolži po krivem.

— Gospod polkovnik!

Toda častnik mu ni dal govoriti. Dostojanstveno in osorno je zakričal:

— Dezertir! Čisto navaden dezertir si! Ni si ostal mož beseda, prelomil si obljubo! — Strahopetnež si!

Aha, gotovo nisi mislil, da me zagledaš tu v Nizzo na Promenade des Anglais. Priznam, da se tudi meni še sanjalo ni, da te srečam tu. Mislil sem nate med vožnjo iz Maroka. In vedno, kadar sem zagledal na obzorju parnik, namenjen v Afriko, sem mislil, da je na krovu seržant Diavolo, ki se vrača na svoje mesto.

Toda motil sem se. Strahopetni vojak je ta čas že razmišljal, kako bi dezertiral. Mislil je, da se bo lahko še dolgo potikal po Nizzo. Bil je prepričan, da ga ne doleti zaslužena kazen.

Motil si se, izdajalec domovine. Za vsak zločin je na svetu kazen. In če je usoda hotela, da mi je rimska krogla prebila roko, je bilo to nedvomno delo božje previdnosti, kajti sicer bi bila ostala tvoja podlost nekažnovana.

Z zdravo roko je pokazal polkovnik na obvezo na ranjeni roki, po tem je pa nadaljeval:

— Oh, na to rano nisem prav nič ponosen. Raje bi bil ostal na bojišču. Toda usoda je hotela drugače. Če bi bil ostal v Afriki se ne-

kaj dni, bi se mi bila rana vnela. Zdravniki so me po dolgem prizadevanju pregovorili, da sem odpotoval.

Seveda se mi še sanjalo ni, da te najdem v Nizzo. Ko sem te zagledal, sem obstal in ostrmel. Mislil sem, da vidim prikazen. Saj nisem mogel verjeti, da bi seržant Diavolo dezertiral.

Slednjič sem pa spoznal, da se ne motim. Težko mi je bilo, a vendar sem sklenil storiti svojo dolžnost.

Poiskal sem dva stražnika. Povedal sem jim, kdo sem jaz in kdo ti.

Zahleval sem, naj te kot dezerterja aretirata, ker nisi hotel oskruniti uniforme, katero si ti osramotil.

Maxime de Frileuse je bil blede ko zid. Hotel je pojasniti polkovniku, zakaj je ostal v Nizzo.

— Gospod polkovnik, dovolite, da vam povem...

— Kaj? Kakšnih laži mi hočeš še natveziti! Tvoja podlost se ne da opravičiti. Nisi imel pravice ostati tu na varnem, dočim prelivajo tvoji tovariši na bojišču kri za domovino.

Maxime de Frileuse ni več poslušal psovka in žaljivk, s katerimi ga je obkladal polkovnik. V tem trenutku je bil tako velikodušen, da ni mislil nase, temveč na ženo, katero je pahnul v nevarno pustolovščino.

Monika mu je zaupala. Sedla je v avtomobil in se odpeljala na zborovanje bratovščine "Črne perunike". Sel brezvestnih banditov jo je odpeljal v skrivni breg.

Ali bo mogla sama kljubovati lopovom? Ko banditi spoznajo, da so ji naselili, se bodo kruto maščevali. Nesrečna žena bo zaman klicala na pomoč seržanta Diavola. Seržanta ne bo od nikoder.

Ta misel je poglajala Maxima de Frileuse vso kri v glavo.

— Gospod polkovnik, dovolite, da vam pojasnim...

Polkovnik ga je zaničljivo pogledal. Ta vojak, ki se je izneveril najsvetejši dolžnosti, v njegovih očeh ni bil vreden sočutja. Vendar je pa polkovnik vprašal:

— Kaj? Kaj mi hočeš pojasniti?

Maxime de Frileuse je povesil oči in zajecjal:

— Nič... Vse sem vam že povedal.

Ni se hotel opravičevati. Če bi bil povedal vse po pravici, bi bil izdal tajno grofice de Royaljoie. Vedel je, da te pravice nima.

Zavedal se je, da preti grofici de Royaljoie velika nevarnost. Toda poznal jo je tako dobro, da je vedel, da bi raje pretrpela muke in smrt, kakor sramoto.

Ker je bila žrtev doprinešena, se je Maxime obrnil k redarjema in jima zapovedal kar sam:

— Gospoda, storita svojo dolžnost!

— Da, odvedita ga! — je pritrdil polkovnik z drhtečim glasom. — Odvedita izdajalca k poveljniku mesta in povejta, kaj se je zgodilo. — Jaz pa napišem ovadbo. Po tem bo odločalo vojno sodišče.

Maxime de Frileuse se je zdrnil in molčal.

Nastavil je roke in redarja sta ga uklenila. Dal se je odvesti brez najmanjšega odpora. Mimoidoči so se zaničljivo ozirali za njim, češ glejte ga, dezerterja.

... Dalje prihodnjici.

APEL VELEPOSNIKA SIMICA

Jugoslavanski veleposlanik v Washingtonu Stanoje Simić se je obrnil na SANS s prošnjo, da obvestimo jugoslovansko javnost v Ameriki o naslednjem:

Da bodo jugoslovanske oblasti v Ameriki lahko rešavale zadeve, ki prihajajo od jugoslovanskih in ameriških državljanov in se tičejo tujezemstva, naj vsak prizadeti predloži svojo zadevo najbližnjem jugoslovanskemu konzulatnemu zastopniku. Ni se treba obračati na razne urade v pravilnejše, če gredo skozi roke jugoslovanskih uradnih zastopnikov v Ameriki.

MIRKO G. KUHEL, tajnik SANS-a.

Naznanilo

Kot je bilo že poročano se pobira obleka za naše reveže v stari domovini tudi v dvorani cerkve sv. Cirila na 62 St. Marks Place (na osmi), New York City. — Dvorana je odprta vsaki dan.

Krompir zgled menjajočih se hranilnih navad

Tekom vojne smo bili vsi prisiljeni do gotove mere spreminiti svoje navade glede hrane, kajti marsikaj je izginilo iz polic v grocerijah, ter hladilnic v mesnicah. Da, gospodinjice so bile primorane kupiti za družino jestvine in živila, ki so bila na razpolago, in za katera je bilo dovolj — točkov... Vkljub vsemu temu pa vemo, da je minogo ljudi ki se nočejo privaditi novim jedem in se jih otepaajo kolikor le mogoče. Zgodovina krompirja nam najbolj zgovorno pričča o tem.

Sicer je danes težko verjeti, da je bil krompir svoj čas ne-popularni jed, ali bil je baš to v pogledu Evropejcev 16. stoletja. Navaden in sladek krompir prihaja iz južne Amerike, kjer so ga odkrili prvi raziskovalci, Evropejci so sladek krompir kaj kmalu sprejeli kot užito hrano, ne pa tako navadnega krompirja, ki se jim je precej dolgo upiral. Je Irska ga je sprejela v potrebi kot blagoslov.

Na Angleškem so sploščka gledali na krompir kot na neko novost in so ga sadili po vrteh, čeprav ga je Angleška kraljeva akademija priporočala kot nadomestilo za pridelke, ki so posebno v letu 1663 zelo slabo uspeli in je pretila ljudstvu lakota. Navzlic temu so Angleži sprejeli krompir kot užithrano šele proti koncu 18. stoletja. Drugod po Evropi tudi ni dobil krompir pravega posebnega priznanja — kmetje so ponekod celo sumili, da krompir zastruplja zemljo v kateri raste... Friderik Veliki je poznal vrednoto krompirja in je poslal vojake, da so prisilili kmete k sajenju krompirja.

V Franciji pa je bil krompir sploščka smatran za delikateso, ki je bila servirana le kraljevi mizi... Pozneje, malo pred francosko revolucijo, je francoski znanstvenik in agrikulturnist Antoine-Augustin Parmentier prišel priporočati sajenje in gojenje krompirja kot nadomestilo za pridelke, ki so se ob revnih letinah slabo obnesli. Pri tem mu je pomagal kralj Louis (Ludvik) XVI. ki je nosil krompirjev cvet v gumbnici, dočim si je kraljica Antoinetta vpletala krompirjeve cvete v lase, da bi tako pomagala popularizirati krompir.

Na Bavarskem je vpeljal sajenje krompirja ameriški znanstvenik Benjamin Thompson. ki se je poslužil spletke, da je pokazal ljudem vrednoto krompirja. Thompson je bil namreč častnik v armadi ameriških rojalistov, ki so šli v Anglijo, ko je v Ameriki izbruhnila revolucija. V Angliji si je stekel precej zaslug in bavarski vojvoda ga je povabil, da pride na Bavarsko in reorganizira armado in topničarstvo. Tekom njegove službe na Bavarskem je Thompson ukazal vojakom, da so gojili vrtove okoli taborišča in po njegovem ukazu so sadili povečini — krompir. Ko so odhajali vojaki potem domov na dopust so nesli s seboj krompirja za seme in pa, da so širili na ta način njegovo slavo — in res krompir k malu postal pravi blagoslov v prehrani evropskega ljudstva.

F. L. I. S. — Common Council

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES OSIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

HELP WANTED DELAVCE ISCEJO HELP WANTED

Polishers & Buffers
ON
Silver Plated Hollow Ware
IZVIRNA PLAČA—NADURNO
Vprašajte:
ENGLISH PLATING CO. INC.
315 WEST 47th ST., N. Y. C.
(168—170)

PORTER
SOME WATCHMAN DUTIES
Elderly Man Considered — Must Have
References — Good Pay — Steady Work
Pleasant Working Conditions
CLASON LAUNDRIES
415 SOUNDVIEW AVE., BRONX
Apply at Once
(168—174)

PACKERS & CRATERS
EXPERIENCED
HOUSEHOLD GOODS AND CHINA
GOOD PAY — STEADY WORK
FINE OPPORTUNITY
CALL AT ONCE!
IN 2-6893
(168—174)

WATCHMAKER
IZURJEN
STALNA SLUŽBA — IZVIRNA
PLAČA — FIKSA PRILICNOST
OGLASITE SE TAKOJ!
LEO'S, 512 — 7th AVE., N. Y. C.
Pokličite LO 5-1439
(168—174)

WATCHMAKER
IZURJEN
Dobra plača — Stalna služba
Izvirne delavske razmere
Fiksa prilicnost — Oglasite se takoj!
M O V A D O
610 — 5th Ave., N. Y. C.
Pokličite: CI 7-2251
(168—174)

Stationary Engineer
MUST HAVE GENERATOR AND
OIL BURNER EXPERIENCE
Good Pay — Steady Work
Pleasant Working Conditions
Apply Immediately
CLASON LAUNDRY
415 SOUNDVIEW AVE., BRONX
(168—174)

SHOES
LASTERS & ASSEMBLERS
on CHILDREN'S WELT SHOES
EXPERIENCED ONLY
STEADY WORK Apply:
JULIUS ALTSCHUL INC.
117 Drattan St., Brooklyn, N. Y.
EV 8-4500
(166—168)

WATCHMAKERS
EXPERTS FOR TRADE SHOP
Clean Work — Average Earnings
\$150 Weekly
Steady Position—Excellent Conditions
ALMA SERVICE
72 Bowerly, N. Y. C. Tel. WA 5-5312
(157—162)

AUTO MECHANICS
SAMO IZURJENI
DODGE & PLYMOUTH SERVICE
STATION
Stalna delo — Prijetna okolica
ALBIE MOTORS
1819 CROSEY AVE., BRONX
Bensonhurst 6 — 7424
(166—168)

LUMBER HANDLERS
EXPERIENCED
Steady Work: Good Pay with Over-
time. — Good Working Conditions
Apply: CHAS. F. McKENNA INC.
FOOT OF COURT STREET
BROOKLYN
(166—172)

MEN — BOYS (Over 17)
LIGHT FACTORY WORK
Steady Jobs — Good Conditions
Apply Immediately
FINKEL UMBRELLA FRAME CO.
224 E. 177th ST., BRONX
(Eastern End 180th St. Crosstown)
(166—172)

Stock — Record — Inventory
Control Clerk
FULL CHARGE — 5 DAY WEEK
Salary Open — Permanent Position
Excellent Opportunity
WRITE AT ONCE!
A. O. — 880
120 Broadway, N. Y. C. RM 736
(166—172)

MOŠKI
IZURJENOST NI POTREBNA
ZA SPLOŠNO DELO V ICE
PLANT — Dobra plača — Mnogo
nadurnega. — Vprašajte:
903 EAST 2nd STREET
New York City
(166—170)

... (166—170)

New Jersey

MOŠKI
POTREBUJEMO TAKOJ
ZA SPLOŠNO TEŽAKO DELO V
MLEKARNI — DOBRA PLAČA
Prijetne delavske razmere: stalno delo
z hodočnostjo — Vprašajte ob 8.
dopolitni pri MR. HODGES, 273 Eliza-
beth Ave., NEWARK, N. J.
(165—168)

Naznanilo!

Od zveznega poštnege urada smo bili obveščeni, da je sedaj mogoče poslati navadna pisma tudi v okraje TRSTA, GORICE in REKE.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

“Two Way Passage”

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naselenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega aljaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

“What's Your Name”

“Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačilo.” — Tako se je izrazil velik ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano(1) knjigo(1):

Moje ime .....

Št., ulica ali Box št. ....

Mesto in država .....

“Glas Naroda”

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Kupujte Victory Bonde potom Pay-Roll Savings Plan

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajšim za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavil

Dr. F. J. KERN

avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:

KNJIGARNA “GLAS NARODA”
216 West 18th St., New York 11, N. Y.